

Commissie M&F; vragen

Datum : woensdag 19 maart 2025
Agendapunt : 7
Onderwerp : Bespreking raadsinformatiebrief “Bibliotheek Gooi+
samenwerkingsovereenkomst 2025-2028”
Van : Désirée Niekus

Na aanleiding van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst van de bibliotheek Gooi+ 2025-2028, heeft de VVD vragen over de verduidelijking van de financiële stromen binnen de Regio en in samenwerking met het Brinkhuis.

Laren heeft de kleinste bibliotheek, die al eens een landelijke prijs heeft gewonnen.

Deze bibliotheek is een dependance van de grote Bibliotheek in Huizen. Na de grote brand van onze eigen bibliotheek is er een constructie opgezet midden in het dorp met het Cultuur huis, of nu het Brinkhuis. Een volwaardige bibliotheek was niet meer uit te voeren in dit kleine dorp en is dit nu zo opgezet. Blaricum heeft geen bibliotheek, inwoners maken gebruik van de bibliotheek Huizen en Laren.

In Laren heeft binnen de Raad de vraag gespeeld of de bibliotheek voor dit kleine dorp nog wel uit te voeren was, er was sprake van om alleen een kinderhoek aan te houden.

Nu is er een overeenkomst getekend tot 2028, zonder de raad hier van te voren over in te lichten.

De VVD heeft dan ook de volgende vragen om helderheid te krijgen over de financiële gevolgen.

Vragen:

- 1) Tijdens de presentatie, was de overeenkomst al getekend, in de wandelgangen hoorde ik dat er 1 miljoen bij moet...

a. Hoe zit dit?

Allereerst: er staan in de overeenkomst geen bedragen; het is een afspraak tussen gemeenten hoe we omgaan met de bibliotheek, dat is immers één organisatie waar we in gezamenlijkheid globale afspraken mee moeten maken. Maar het meeste wordt geregeld in subsidiebeschikkingen.

b. Of is dit broodje aap?

Het zou kunnen zijn dat er gesproken is over extra inkomsten van de gemeenten die ivm de nieuwe wettelijke zorgplicht vanuit het Rijk komen. De bibliotheek vindt dat die inkomsten dan ook besteed moeten worden aan de bibliotheek. Misschien zijn zij er over begonnen in de genoemde wandelgangen maar het heeft op zich niets met die samenwerkingsafspraken te maken. Opgeteld gaat dat extra geld wel om een miljoen. Heeft dit financiële consequenties? Nee, zowel de inkomsten als de uitgaven nemen toe. Er zijn meer taken voor de Bibliotheek bijgekomen, zoals recent een wekelijks spreekuur om mensen te helpen met digitaal contact met overheidsinstanties. Dit is nu wettelijk geregeld en dit keer levert het Rijk er keurig het geld bij, dat is wel eens anders maar hiervoor verdient Den Haag een compliment.

- 2) Blaricum heeft meegetekend, heeft geen bibliotheek maar wel vier scholen die zelf een bibliotheek project doen. In Laren is dat één school. Kosten € 15.000 en daarnaast nog € 7000,- per jaar.

a. Kan de wethouder dit toelichten?

Vanuit de gemeente wordt in Laren volgens ons geen bibliotheekproject op scholen ondersteund, al werd dit op de avond wel gezegd. In Blaricum is dit wel het geval en hier doen 3 scholen mee. De dBos (bibliotheek op school) is gerealiseerd in samenwerking met de bibliotheek. De opstartkosten heeft het Rijk betaald en € 7.000 per jaar betalen de scholen in Blaricum.

- 3) Indien de gemeente Laren zou besluiten geen bibliotheek meer te kunnen bekostigen, dan staat er nu in de overeenkomst dat er frictie kosten doorberekend moeten worden.

a. Wat betekent dit voor Laren?

Laren is verplicht een bibliotheekvoorziening aan te bieden. In theorie kan dit ook met een andere biobibliotheekorganisatie dan Gooi+. In dat theoretische geval is Laren gehouden de frictiekosten te betalen die door het vertrek uit de samenwerking worden veroorzaakt, zoals geregeld in de overeenkomst. Zie artikel 12 lid 2 en lid 6.

- 4) Gemeenten krijgen in 2026 een zorgplicht voor de toekomst gerichte bibliotheek voorzieningen. Zij moeten de aanwezigheid van, en de toegang tot de bibliotheek wettelijk verankeren.

a. Wat zijn daarvan de consequenties voor de gemeente Laren en welke rol heeft de gemeente Blaricum, die op dit moment geen bibliotheek heeft?

De consequentie voor Laren is dat wij de bibliotheek in deze of een andere vorm in stand moeten houden. Blaricum heeft geen vestiging maar betaalt wel mee, waardoor zij kunnen aantonen te voldoen (gezien de geringe afstand naar Laren en Huizen).

*Onderbouwing uit mail van Petra aan OCW over Blaricum geen eigen vestiging:
De gemeente Blaricum werkte tot 2022 samen met de gemeenten Huizen en Laren in de bibliotheekorganisatie Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum. Huizen en Laren bieden de inwoners van Blaricum binnen een straal van 2.8 km, ieder een volwaardige bibliotheek met ruime openingstijden. Ook hebben beide vestigingen een Informatiepunt Digitale Overheid.*

Per 1 januari 2023 is Bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum gefuseerd met Bibliotheek Gooi en meer, tot Bibliotheek Gooi +. Hiermee is het samenwerkingsverband op het bibliotheekwerk uitgebreid met de gemeenten Eemnes, Gooise Meren en Wijdemeren. De inwoners van deze gemeenten kunnen in alle samenwerkende gemeenten met hun lidmaatschap van Bibliotheek Gooi+ terecht voor de abonnementsdiensten, en uiteraard ook voor alle andere diensten. Naast deze voorziening, neemt heeft Blaricum dBOS (Bibliotheek op School) opgezet in hun gemeente.

Aldus de wijze waarop het bibliotheekwerk voor de inwoners van Blaricum is georganiseerd. Dit is ook kijkend naar de toekomstige zorgplicht, met de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de bibliotheken voor de inwoners geborgd.

De gemeente Eemnes die onder de BEL-gemeenten valt heeft wel een enorme bibliotheek.

b. Is Blaricum dan ook verplicht een bibliotheek te openen, met deze wettelijke verplichting?

Nee; juist omdat de gemeente meebetaalt aan de regionale samenwerking.

- 5) De bibliotheek (dependance) in Laren krijgt vanuit de gemeente Laren subsidie en is gevestigd in het Brinkhuis, die ook subsidie ontvangt.

a. Hoe lopen de geldstromen tussen deze 2 subsidienten?

De bibliotheek ontvangt subsidie van Laren (voor 2024 €258.824 en aangevraagd voor 2025 €278.489) en betaalt huur aan het Brinkhuis (factuur over 2024 €119.488).

- 6) Als de gemeente Wijdemeren opgaat in de gemeente Hilversum, worden dan de kosten over minder gemeenten verdeeld, waardoor hogere kosten per gemeente?

In de samenwerkingsovereenkomst is een afbouwpad voor de hogere kosten voorzien, zodat de bibliotheekorganisatie zich kan aanpassen aan de nieuwe omvang (artikel 12 lid 2). Dit moet voorkomen dat de kosten voor de gemeenten die niet uittreden stijgen. Het ligt in de lijn der

verwachting dat na de fusie van Hilversum en Wijdmeren nog enige tijd twee bibliotheekorganisaties actief zijn in de gefuseerde omgeving en (dan voorheen) Wijdmeren nog deel zal nemen aan de huidige bibliotheeksamenwerking.